

Workshop om botilbud

**DS - Faggruppen
Handicap**

11. marts 2016

Dagens program:

9.00-9.40:	Kort præsentation
Oplæg om botilbud ud fra de problematikker, DUKH ser på området
9.40-10.05:	Erfaringsudveksling i grupper
10.05-10.30:	Opsamling i plenum

DUKHs erfaring på botilbudsområdet:

- Ikke altid overensstemmelse mellem den måde, hvorpå tilbuddet er oprettet og den måde, hvorpå tilbuddet er oprettet i Tilbudsportalen eller reelt drives i praksis
- Ikke tilstrækkelig opmærksomhed på, at lovgrundlaget for botilbuddet er det helt grundlæggende for beboerbetaling, indskud mv.
- Ikke tydelighed i lovgivningen om betaling af ydelser i botilbud. Gennem flere år har der været en vis praksis i kommunerne, som der nu bliver sat spørgsmålstegn ved (fx udgifter til ledsagelse og busdrift)
- Tvivl om, hvorvidt beboerne i botilbud kender deres rettigheder og hvem, der eventuelt hjælper beboerne med at gøre brug af rettighederne
- Borgere/pårørende bliver ikke i tilstrækkeligt omfang orienteret om "frit valg" ved botilbud

- Erfaringer bl.a. opsamlet i DUKH-nyt om botilbud (DUKH-nyt nr. 2)

Forskellige typer af botilbud – forskellige regelsæt:

- **SEL § 107** – midlertidigt botilbud. Vil typisk have et optrænende eller afklarende sigte
- **SEL § 108** – længerevarende/varigt botilbud
- **ABL § 105** – længerevarende/varigt botilbud

Forskellige regler for f.eks. opholdsbetaling for de forskellige typer botilbud.

Et tilbud efter serviceloven kan ikke etableres i almenboliger (dog en undtagelse i almenboliglovens kap. 12)

Eksempler på forskelle i regelsæt:

SEL

- Opholdsbetaling

Betaling for ophold i botilbud efter SEL § 107/§ 108 fremgår af *bek. om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108.*

Ved fastsættelse af betaling indgår både boligens omkostninger og beboerens betalingsevne. Beboerne i tilbud efter SEL § 108 har **boligdokument**

- Boligstøtte/indskud

Boformer efter serviceloven er ikke omfattet af lejelovgivningen (SEL § 111). Der kan ikke opnås boligstøtte, og der opkræves ikke indskud

ABL

- Husleje

Lejeforholdet reguleres ved en **lejekontrakt**, og man betaler husleje i henhold til lejekontrakten. Husleje fastsættes som balanceleje, dvs. at der skal være balance imellem afdelingens indtægter og udgifter. Reglerne er fastsat i lov om almene boliger og lov om leje af almene boliger.

- Boligstøtte/indskud

Der betales indskud, og der er mulighed for at ansøge om boligstøtte

Uddrag af Årsrapport 2014 – Socialtilsyn Hovedstaden

”...Socialtilsynet har også bidraget til at der ryddes op i ulovlige juridiske konstruktioner på tilbudsområdet. Således er der konstateret en række udfordringer med §§ 107 og 108 tilbud (korterevarende og længerevarende botilbud til voksne efter Serviceloven), der ikke har en lovlig juridisk konstruktion. Socialtilsynet har derfor måttet knytte vilkår til flere regodkendelser, og har samtidig gjort KL, Socialministeriet, Socialstyrelsen, Ankestyrelsen opmærksomme på udfordringen.”

”...Den mest udbredte problemstilling, som Socialtilsyn Hovedstaden har konstateret i 2014, er at kommuner har etableret tilbud efter serviceloven i almenboliger.”

Sondring mellem botilbud og servicetilbud

Hjælpen i et botilbud er ikke en "fast størrelse":

Vejl. om botilbud mv. til voksne efter reglerne i almenboligloven, serviceloven og friplejeboligloven – uddrag fra pkt. 104:

Med serviceloven fra 1998 skete en klarere opdeling mellem botilbud og servicetilbud svarende til den opdeling, der allerede var indført på ældreområdet. Servicetilbuddet omfatter den hjælp og støtte, borgeren kan modtage i forbindelse med tilbuddet, eksempelvis personlig og praktisk hjælp, socialpædagogisk bistand, vedligeholdelsestræning og beskyttet beskæftigelse.

*Kommunalbestyrelsen skal **på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov** for personlig pleje, socialpædagogisk bistand, ledsagelse mv. efter serviceloven yde denne hjælp, uanset hvilken form for bolig modtageren har, herunder et botilbud efter serviceloven eller en almen ældre- og handicapbolig eller anden bolig*

Sondring mellem botilbud og servicetilbud

Uanset, om en borger med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne visiteres til en bolig efter serviceloven eller efter almenboligloven, skal borgeren konkret visiteres til de ydelser efter serviceloven, herunder f.eks. ydelser efter lovens § 85, som borgeren har behov for.

Når kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilbud efter § 107 og § 108, skal afgørelsen, jf. servicelovens § 3, stk. 2, indeholde oplysninger om beslutningen om den konkrete indsats, som iværksættes og formålet hermed. Hvis den konkrete indsats ændres væsentligt, finder forvaltningslovens kapitel 3-7 anvendelse ved kommunes beslutning herom.

Skriftlig krav til afgørelser efter SEL § 83 og § 85, jf. SEL § 89

Beskrivelse af indhold i et visiteret botilbud også nødvendigt i forhold til reglerne om **frit valg** (behandles senere)

Frit valg

Midlertidige botilbud efter servicelovens § 107:

- Ikke omfattet af fritvalgsreglerne.
- Kommunen skal dog inddrage borgeren i forhold til beslutningen om, hvilket botilbud der skal tilbydes, jf. RSL § 4.
- Valg af botilbud efter SEL § 107 hører under faktisk forvaltningsvirksomhed. Som hovedregel ikke mulighed for at klage over faktisk forvaltningsvirksomhed, men dog mulighed for at få sagen prøvet i forhold til, om det konkrete tilbud opfylder behovet for støtte.

Frit valg

Længerevarende botilbud (botilbud efter servicelovens § 108 eller botilbud efter almenboligloven):

- En borger, som har behov for et længerevarende botilbud, har frit valg mellem botilbud efter servicelovens § 108 og almenboliglovens § 105 (PA 41-15) En borger, der er tildelt et længerevarende botilbud efter serviceloven, har således ret til frit valg af længerevarende botilbud efter almenboligloven og omvendt har en borger, der er tildelt et længerevarende botilbud efter almenboligloven, ret til frit valg af længerevarende botilbud efter serviceloven.

Det er dog en forudsætning for retten til **frit valg af botilbud efter § 108**,

- *at* det ønskede botilbud er egnet til at tilgodese borgerens behov,
- *at* det ønskede tilbud er registreret på Tilbudsportalen, og
- *at* det tilbuddet ikke er væsentligt dyrere end det tilbud, som kommunen vurderer kan tilgodese borgerens behov (PA 165-10).

Frit valg

Frit valg, hvis en bolig er oprettet efter almenboligloven.

Uddrag af Juridisk Hotlines svar: Kan en kommune inddrage prisen på borgerens valg af ældre-/plejebolig i almenboligloven i vurderingen af, om der er ret til refusion:

”Retten til frit valg af almen ældre/plejebolig reguleres efter almenboliglovens § 58 a. Der er ikke i disse regler holdepunkter for, at kommunerne kan inddrage huslejens størrelse i de enkelte boliger i vurderingen af, om borgeren kan visiteres”.

Ordlyd i PA 41-15:

”Vi finder derudover, at princippet om, at det af borgeren ønskede tilbud ikke må være væsentlig dyrere end kommunens tilbud, som blev fastlagt i ovennævnte principafgørelser ligeledes gøre sig gældende i situationer, hvor borgeren ønsker et botilbud efter almenboliglovens § 105 i stedet for et tilbud efter servicelovens § 108.”

Frit valg

Dobbeltvisitation:

Hvis borgeren ønsker at flytte til en anden kommune, skal borgeren opfylde betingelserne for at få anvist en bolig i både fraflytningskommunen og tilflytningskommunen (ABL § 58 a, stk. 2 og SEL § 108, stk. 2).

Opkrævning af ydelser

Mangeårig praksis i mange kommuner i forhold til opkrævning af ydelser til f.eks. bustransport og ledsagelse til ferie, som der ikke har været sat spørgsmålstegn ved

Mere fokus i dag på praksis om opkrævning af ydelser, bl.a. i forbindelse med KLs administrative information af 16. januar 2014 om Ledsagelse og støtte i ferier, weekender, mv. til borgere i sociale botilbud mv.

Gælder både busordninger, "kaffekasser", servicepakker, ekstra rengøring osv.

Opkrævning af ydelser

Også Socialtilsyn har fokus herpå. Uddrag af en tilsynsrapport fra 2016:

”...Socialtilsynet vurderer ikke, at der er hjemmel til at gøre betalingen af sådanne ydelser (eks. kost og inventar) obligatorisk for borgere, der er visiteret til socialpædagogisk støtte i et botilbudslignende tilbud etableret i almene boliger. Såfremt der tilbydes kost, udflugter og lignende – der ikke er dækket af taksten og dermed ikke en del af det tilbud, borgeren er visiteret til af kommunen – skal der være tale om valgfrie ydelser”

Andre forhold at være opmærksom på

Kan borger selv give et informeret samtykke til flytning, eller er der behov for at anmode Statsforvaltningen om beskikkelse af væрге?

Jf. PA 53-13 skal magtanvendelsesreglerne – SEL § 129 – benyttes, hvis personen modsætter sig flytning eller ikke kan give et informeret samtykke til en flytning.

Bestemmelsen om flytning uden samtykke skal anvendes, når flytningen skyldes, at den fornødne hjælp ikke kan gives i personens hidtidige bolig, når en institution lukker/nedlægges eller en person skal overgå fra en institution for børn og unge til et botilbud for voksne.

En væрге kan ikke beslutte eller tiltræde en flytning efter bestemmelserne i SEL § 129, stk. 1.

Andre forhold at være opmærksom på

Opfølgning/handleplan

Vigtigt med opfølgning, både i forhold til at påse beboerens retssikkerhed, om der ydes den fornødne støtte, om beboeren profiterer af botilbuddet mv.

Forskel på pædagogisk handleplan og handleplan efter SEL § 141

Andre forhold at være opmærksom på

Hvem påser beboerens retssikkerhed i dagligdagen?

Kan beboeren selv varetage sine interesser, eller er der behov for en værge? Hvor meget hjælp til f.eks. ansøgning af en ydelse eller klage over en afgørelse er indeholdt i botilbuddet?

Andre forhold at være opmærksom på

Opsættende virkning ved afgørelser om ophør af botilbud

Retssikkerhedslovens § 72, stk. 4:

Ankestyrelsen kan efter begæring tillægge en klage over en afgørelse om botilbud efter kapitel 20 i lov om social service opsættende virkning.

Erfaringsudveksling

Hvilke udfordringer oplever I på botilbudsområdet LOKALT (i egen kommune)?

f.eks. udfordringer i forhold til kapacitet/antal af botilbud i kommunen, samarbejde med det tilknyttede Socialtilsyn, manglende tid til at yde den fornødne råd og vejledning

Hvilke udfordringer oplever I på botilbudsområdet LOVGIVNINGSMÆSSIGT?

f.eks. manglende samspil mellem reglerne om ABL og SEL

Hvilke udfordringer oplever I RELATIONELT – i samtalen/det generelle samarbejde med borgere/pårørende?

f.eks. høje forventninger fra pårørende

Viden - selvhjælp

Du er her: Forside → Viden - selvhjælp → Voksne → Botilbud

Viden - selvhjælp

- ▣ **Børn**
 - ▣ **Voksne**
 - ▣ Behandling og træning - voksne
 - ▣ Botilbud
 - ▣ Artikler m.v. om botilbud
 - ▣ Spørgsmål og svar om botilbud
 - ▣ BPA - borgerstyret personlig assistance
 - ▣ Ledsagelse - voksne
 - ▣ Merudgifter til voksne
 - ▣ Socialpædagogisk bistand/bostøtte
 - ▣ **Tværgående**
 - ▣ **Arbejdsmarked**
- Alle spørgsmål-svar i viden-selvhjælp**

Nyhedsmail fra DUKH

Email address ■

Indtast din mailadresse, så modtager nyheder, Praksisnyt og meget andet fra DUKH

Botilbud efter serviceloven og almenboligloven

Her kan du læse mere om reglerne for botilbud til voksne efter henholdsvis servicelovens § 107 og § 108 og almenboliglovens § 105. Klik på de enkelte overskrifter for uddybende information. Vær opmærksom på vores spørgsmål-svar, hvor vi har svaret på helt konkrete problemstillinger om botilbud til voksne.

[Åben alle](#)

Lovgrundlag for tilbuddet

+

Målgruppe/visitation

+

Betaling for ophold i botilbud

+

Lejerrettigheder

+

Udvisitering/ophør af tilbuddet

+

Nedlæggelse/reorganisering af botilbud

+

Betaling for ydelser i botilbud (fx buskørsel og rengøring):

+

Er der frit valg af botilbud?

+

Venteliste på botilbud:

+

Boligindretning i botilbud:

+

Få mere viden...

- **Pjece fra Socialstyrelsen: "Min pårørendes økonomi".**

Om etisk håndtering af pårørendes økonomi - til personer med pårørende på botilbud mv.

<http://socialstyrelsen.dk/udgivelser/min-parorendes-okonomi>

- **Informationsmateriale fra Socialstyrelsen om betaling, administration og opbevaring mv. af midler for personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne**

Informationsmaterialet samler information om gældende regler på området og kan være til inspiration for kommuner, når de fastlægger interne retningslinjer for håndtering af økonomi, ligesom fagpersoner, borgere og pårørende viden om gældende regler på området.

<http://socialstyrelsen.dk/udgivelser/handtering-af-okonomi-for-personer-med-nedsat-funktionsevne>